

ZAiKS.TEATR

nowości | styczeń | 2026

Mikroskopowe zdjęcie nogi
chrząszcza wodnego
1880
źródło: Rijks Museum

Szanowni Państwo!

prezentujemy nowości w bibliotece ZAiKS-u.

W tym numerze proponujemy nowe sztuki polskich autorek i autorów dla dorosłych: Patrycji Kowańskiej, Barbary Bendyk i Krysi Bednarek, Sandry Szwarc, trzy nowe teksty Mariusza Gołosza a także bajki dla dzieci Zuzanny Fijewskiej-Maleszy i Agaty Kołodziejczyk oraz Filipa Krzysztofa Bochenka.

Zachęcamy do zapisywania się na nasz newsletter na stronie www.zaiksteatr.pl. Co miesiąc otrzymają Państwo informator „ZAiKS. Teatr. Nowości” z opisami nowych utworów w naszej bibliotece. Przesyłamy również kwartalny biuletyn „ZAiKS. Teatr”, w którym można znaleźć wywiady z twórcami, informacje o festiwalach i premierach autorów związanych z ZAiKS-em.

zaiksteatr.pl

Mikrofotografia
włókien papierowych
1900
źródło: Rijks Museum

Mariusz Gołosz STAN PODGORĄCZKOWY

Zwycięski tekst pierwszej edycji konkursu dramatopisarskiego „Narracje Nieobecne” organizowanego przez Teatr Telewizji, nagrodzony „za brawurowe połączenie tematu pandemii z opowieścią o kryzysach osobistych i społecznych. Za rytm dialogów i potoczny język, który wydobywa klaustrofobiczność covidowego świata”.

Opowieść o pandemii, w trakcie której zagrożenie związane z wirusem zapętlą się z kryzysem osobistym głównego bohatera. Dramat opowiada losy trójki młodych mężczyzn, którzy próbują odnaleźć się w nowej, pandemicznej rzeczywistości. Maciej, Anglik i Współlokator pracują w gastronomii i stopniowo wszyscy trzej tracą swoje stanowiska – trzech obcych mężczyzn, zamkniętych w lockdownie, zostaje zmuszonych do dzielenia 40 metrów kwadratowych pracowniczego mieszkania. Narastają konflikty, frustracje i kryzysy. Czy istnieje możliwość ucieczki od tej ponurej rzeczywistości? Okazuje się, że tajemnicza dziurka w ścianie prowadzi do zupełnie innego świata...

[4 role kobiece, 12 ról męskich]

Mariusz Gołosz

TRINA: NIECH NIE GAŚNIE NIGDY

Inspirowana postacią Triny Papisten opowieść o rozgraniczeniu na to, co przyzwolone, a co zakazane. Utkana z popkulturowych klisz historia ostatniej spalonej na stosie Polki to autorska refleksja na temat buntu.

W mieście dzieją się dziwne rzeczy. Substancja niewiadomego pochodzenia zabija w ludziach miłość. Dochodzenie prowadzi Komisarz Rex z miejscowego, amerykańsko-polskiego posterunku w Słupsku. Do miasta przyjeżdża również Michał Fajbusiewicz, aby nakręcić tu kolejny odcinek programu 997. O wprowadzenie substancji na rynek podejrzana jest miejscowa zielarka Trina, przez niektórych uważana wręcz za czarownicę, niejasną rolę w całej sprawie odgrywa również pewien słupski aptekarz – Robert Zienecker, o którym chodzą plotki, że sprzedaje fentanyl bez recepty.

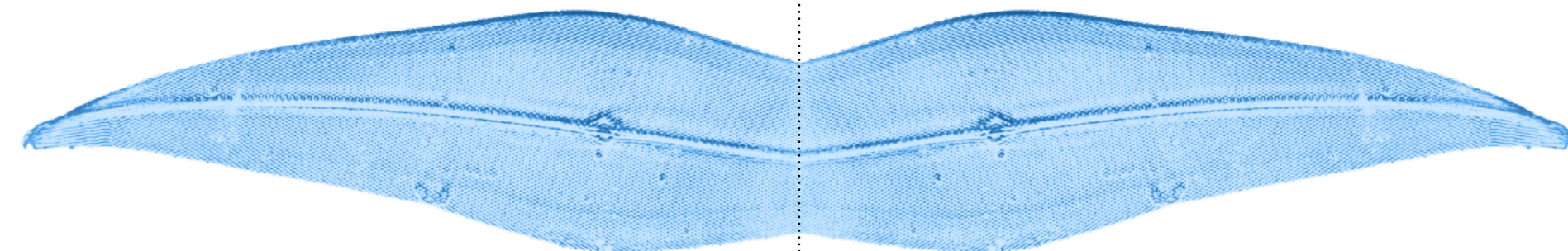
[2 role kobiece, 1 rola męska]

Mariusz Gołosz

MORGUE POLONAIS: ALBO SIEDEM POLSKICH PŁYT NAGROBNYCH, ALE BEZ PODPISU

Biograficzna opowieść Filipa Pawlaka o umieraniu, niepełnosprawności i zanikającej wspólnocie. W dramacie zostają wystawieni na widok publiczny: inni, kalecy, niepełnosprawni, porzuceni wzorem XIX-wiecznych paryskich publicznych kostnic. W tej polskiej kostnicy przenosimy się w różne miejsca zbiorowej pamięci, aby upomnieć się o tych zapomnianych. Sztuka dotyka licznych tabu – tematów, których nie lubimy i nie chcemy poruszać. Podane są tutaj w sposób przeszycony ironią i autoironią.

[1 rola kobieca, 1 rola męska]

*Mikrofotografia
Pleurosigma angulatum
1856, Albert Moitessier
źródło: Rijks Museum*

Patrycja Kowańska VERY IBSEN

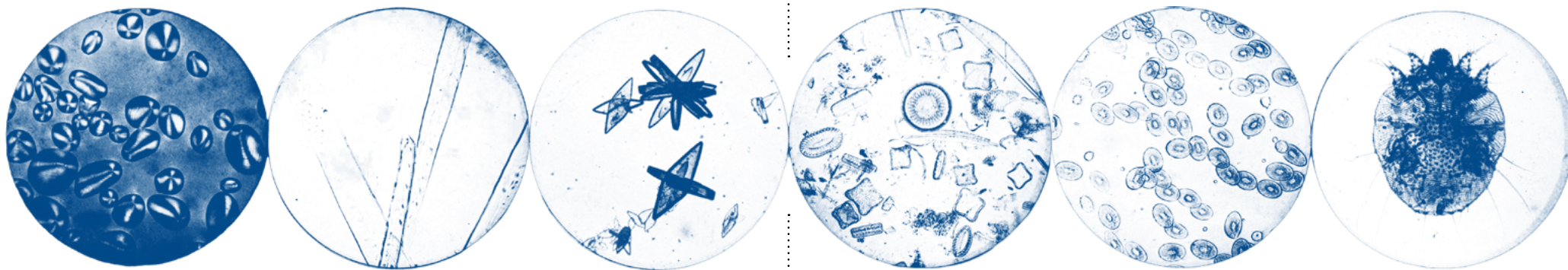
Czarna komedia z elementami skandynawskiego horroru. Postaci zaczerpnięte z uniwersum wielkiego klasyka, norweskiego dramaturga Henryka Ibsena spotykają się po śmierci ojca. To klasycznie figury dramatu: matka, córka, syn, żona, mąż, dziadek. Punktem wyjścia nie są konkretne historie, ale to, co po nich pozostaje: emocjonalne wzorce, język traumy – dziedziczony zarówno w domu, jak i w teatrze. Wspólnie śledzone tajemnice i traumy opakowane są w wełniane, skandynawskie swetry. Te, które gryzą najbardziej. To także autoportret środowiska teatralnego, punktujący realizm i opresyjne wzorce.

[3 role kobiece, 3 role męskie]

Barbara Bendyk, Krysia Bednarek CZAS NA WIELKI NUMER

Czuła, słodko-gorzka opowieść o kobiecości. Portret siostrzeństwa ponad pokoleniami. Kaja ma plan. A dopóki ma plan, to tylko krok dzieli ją od życia najlepszym życiem. Będzie zdrowo jeść, ćwiczyć, medytować, zainstaluje apkę do nauki hiszpańskiego i będzie rozwiązywać sudoku. I przede wszystkim – napisze mnóstwo, mnóstwo żartów. A jak już będzie mieć tę górę żartów, to przypnie narty albo odepnie wrotki i nic jej nie zatrzyma. Kaja napisze tak śmieszny stand-up, że widzowie pospadają z krzeseł i będzie ich trzeba reanimować. Będzie tak śmieszny, że nawet mama Kai zrozumie cały pulsujący w Kai ból i pokocha ją na wskroś, bezwarunkowo, do utraty tchu. Tam, gdzie Kaja zasieje żart, tam zbierze miłość i osiągnie wszystko, o czym marzyła: będzie najzabawniejsza na świecie w najzabawniejszej historii o przemocy seksualnej.

[3 role kobiece]

Sześć mikroskopowych zdjęć komórek
1856, Albert Moitessier
źródło: Rijks Museum

Sandra Szwarc

PANI TWARDOWSKA

albo NIEUSTRASZONY ADAM MICKIEWICZ

Sztuka opowiada historię polskiego wieszczą, który wiedziony pędem za niewyczerpanym źródłem kreatywności, podpisuje pakt z diabłem, Mefistofešem. Po przechytrzeniu diabła Mickiewicz zostaje za karę zesłany do świata swoich wyobrażeń i stworzonych historii. Na swojej drodze spotyka Grażynę, która pomaga mu wydostać się z powrotem do świata ludzi.

[4 role kobiece, 4 role męskie]

Zuzanna Fijewska-Malesza, Agata Kołodziejczyk
WIELKIE PSIE ZADANIE

Trzy małe pieski – Zyzio, Bingo i Pusia – uczęszczają do przedszkola (czyli psiego przedszkola) i powoli ich edukacja dobiega końca. Niebawem będą mogły ze starszymi pieskami ruszać na Psie Wędrówki! Najpierw jednak muszą przejść Wielkie Psie Zadanie wyznaczone przez Psiego Mistrza, który oceni, czy szczeniaczki są już na to gotowe. Zadanie wymaga współpracy i działania drużynowego, a to nie zawsze dobrze wychodzi małym pieskom. To opowieść o wzrastaniu, wzajemnej przyjaźni i odwadze. Przede wszystkim jednak to bajka o współpracy drużynowej, gdzie proces staje się ważniejszy od samego celu, a uważność na siebie, empatia i czerpanie z różnorodności pozwalają przezwyciężyć najtrudniejsze wyzwania.

[łączna obsada 3]

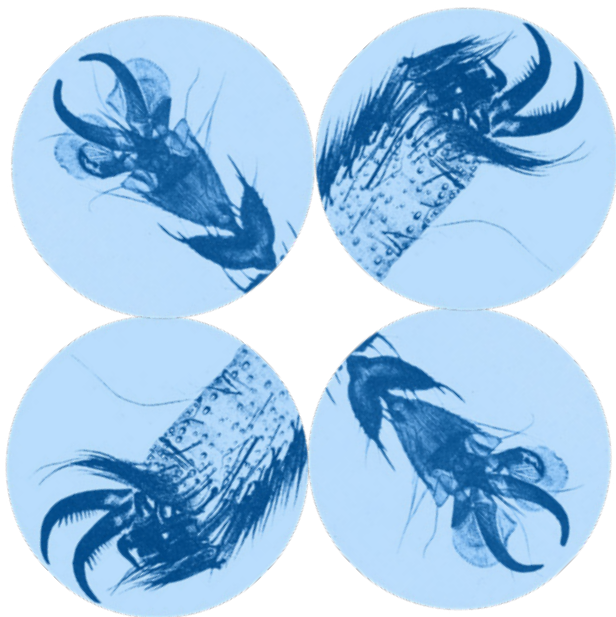
*Mikrofotografia
włókien papierowych
1900
źródło: Rijks Museum*

Filip Krzysztof Bochenek

BĘDZIE ŚNIEG

Zima jest groźna i zbliża się wielkimi krokami. Będzie mróz. Będzie śnieg. Może nadejść wielka zamieć. Lepiej zamknąć się w ciepłym domu i jeść powidlą. Smyk tak nie uważa. Smyk chce wyjść, bawić się w śniegu z przyjaciółmi i zrywać cukierki z cukierkowego drzewa. Tajemniczy śnieżny ptak kusi swym pięknem, a pod śniegiem chrupią Przebiśniegi. *Będzie śnieg* to historia o tym, że nie warto na wszystko patrzeć z jednej perspektywy. Ktoś, kto może wydawać się na pierwszy rzut oka przerażający, stanie się najlepszym przyjacielem, a to co piękne może okazać się groźne. Nic nie jest proste i oczywiste. Może oprócz tego, żeby nigdy nie przystawiać języka do zmrożonych płóz saneczkowych.

[2 role kobiece, 3 role męskie]

Zachęcamy do skorzystania z zasobów
biblioteki ZAiKS-u i bogactwa internetowej
bazy tytułów na stronie

www.zaiksteatr.pl

